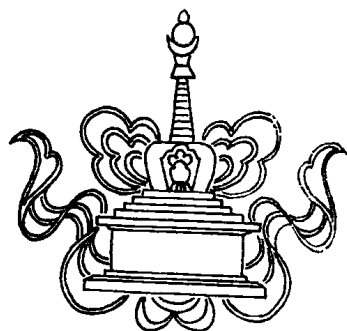

མཁའ་པ་པོ་འཕྲི་ཚུ་ལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས།

ཨ་ཁོན་ཨི་ཡུ་མ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

དཔེ་ཁྱིལ་འགན་འཁུར་མཁན། བདེ་རྫོགས་སྒྲིབ།
ཁ་བྱང་ཕི་ཨ་ཁྱིལ་མཁན། ཅང་ཀོང་ཉན།

མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་ བསྟན་བཅས།

འཇུ་མི་པམ་གྱིས་བཅུ་མས།

སི་ཁྲོན་མི་དུགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན།

སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་རྟ་དཔེ་ཚང་ཁང་གིས་བཟུམ།

སི་ཁྲོན་ཞིན་རྟ་པར་འདེབས་པའི་ཁྲོ་གྲུས་དཔར།

དཔེ་རྟགས། ISBN7-5409-0218-3/Z·10

དཔེ་ཕྱི་སྒྲིབ། 5.05

责任编辑：戴作民

封面设计：蒋光年

技术设计：李明德

智者入门

局·迷旁著

四川民族出版社出版发行（成都盐道街三号）

四川省新华书店经销 四川新华印刷厂印刷

开本787×1092毫米 1/32印张16.5 插页2 字数330千

1990年10月第一版 1990年10月第一次印刷

印数：1—3000册

书号：ISBN7-5409-0218-3/Z·10（民文）

定价：5.05元

དབེ་སྐྱུན་བྱས་ཚུལ་གསལ་བཤད།

ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟིང་མ་བའི་མཁས་མཆོག་དམ་པ་འཇུ་
མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་གྱལ་གྱི་མཆོ (1846—1912)
ཞེས་སྐྱུན་བའི་གྲགས་དཀར་ནོར་འཛིན་བྱ་མའི་ན་བའི་གྱུན་དུ་
འདྲིགས་པ་དེས་སྐྱ་ཆེ་ཡིལ་པོར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་……
མཛད་མིན་དཔག་མེད་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱ་ཆད་སྐྱུན་ཅིས་སྐྱ་གས་
བྱུན་མང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐྱར་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་
སྐྱ་གས་ནང་དོན་རིག་བའི་སྐྱར་དང་། བསྐྱར་ཆོགས་དང་
གཏམ་ཆོགས། འདོན་ཆོག་སྐྱར་སྐྱ་གས་གསུང་ཅོམ་པོ་ཏི་སྐྱ་
ཅུ་སྐྱ་གཉིས་བཅུ་མས་ཏེ། ཁ་བ་རི་བའི་རིག་གནས་དང་ཆོས་
ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་གི་རིན་ཐང་གཞུང་དུ་མེད་བའི་……
མཛད་རྒྱུས་བཞག་ཡོད།

ད་ལན་དེབ་འདིའི་ནང་མཁས་མཆོག་དེའི་གསུང་ཅོམ་……
《བསྐྱུན་བཅོས་ལྷན་ལ་ལ་དང་རལ་གྱི་ལ།》 《ཤེས་རབ་རལ་

གྲི་ལཱི་མཆན། ། 《བདེའ་གན་འབྱེད་ཐེ་ཚམ་བླ་བ་གཙོད་པའི་
 རལ་གྲི། ། 《མཁས་འབྲུག་གི་སྒྲིམ་བྱང་། ། 《མཁས་འབྲུག་གི་
 བསྟན་བཙུགས། ། བཅས་བསྟན་བཙུགས་ལེ་ཚན་ལྷ་འཁོད་ཡོད།
 འདི་དག་གི་མ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དགེ་པར་ཁང་གི་ཤིང་བརྒྱན་
 པར་མ་ཇི་བཞེན་དཔེ་བུས་བྱས་ཏེ་པར་དུ་བསྟན་པ་ལགས།
 དེབ་འདི་བསྐྲུགས་སྐབས་དེང་རབས་ཀྱི་མཁས་དབང་མཆོག་
 སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཏི་མ་ལགས་ཀྱིས་མ་སྤྱི་མཁོ་འདོན་
 གནང་བ་དང་། མཁས་དབང་ཉན་བྱལ་མཆོན་རབ་འོད་གསལ་
 ལགས་ཀྱིས་ལྷ་དག་གནང་སྟེ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་བྱུང་བས་ཁོང་
 བླ་མ་པར་བཀོལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅས།

སྤྱིག་པ་པོས།

1989 ལཱི་ཟླ་བ 6 པར།

དཀར ཆག

བསྟན་བཅོས་ལྷན་ལ་ལུ་པ་དང་རལ་གྱི་ལ།	1
ཤེས་རབ་རལ་གྱི་ལའི་མཆན།	31
བདེའ་ཤན་འབྱེད་ཐེ་ཚམ་དྲ་བ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི།	65
མཁས་འཇུག་གི་སྒྲིམ་བྱང་།	85
མཁས་འཇུག་གི་བསྟན་བཅོས།	153
ལྷང་པོའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བའི་སྐབས།	156
ཁམས་ཀྱི་སྐབས།	178
སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས།	184
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས།	192
གནས་དང་གནས་མིན་བཤད་པའི་སྐབས།	203
དབང་པོའི་སྐབས།	214
དུས་ཀྱི་སྐབས།	221
བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས།	228

ཐོག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས།	322
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས།	408
ཐོག་ཆེན་བཀར་བཏགས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་.....	
དབབ་པའི་སྐབས།	432
ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྐབས།	468
མཚུག་བྱང་།	512

༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མར་འཇམ་དབལ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་གནད་བའི་བསྟན་བཅས་
ལྷོད་ལ་ལྷ་བ་དང་། རལ་གྱི་ལྷ་བཞུགས་
སོ།

མཚོག་གྲུབ་པའི་ཁྱུང་ལ་ནི། (དེ་བཞིན་གཤིགས་པ་མེས་པུ་རྟ་)

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལས་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་

མ་མེད། །དང་པོ་འི་སངས་སྐུ་སྐུ་མེད་པ། །ཡི་ཞེས་སྐྱ་

ཅན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སྐྱ་

ནི་ཡང་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་ལ། །ཚད་དཔག་དཀར་པ་སྐུ་བཞི་

སོགས། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྟག་རྟུ་གནས། །སྒྲུང་ཚུལ་མི་

རྟག་ཚུལ་ཡིན་པས། །ཅི་འདི་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་མིན། །ཡིན་

ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ། །རྩལ་ཆ་རྩལ་གྱི་འགྲུར་བ་

ཅན། །རྩ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་། །ཐབས་ཞིང་བསྟན་བ་ཉིད་

དང་ཡང་། །ཆད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མི་སྤང་ཞིང་། །མཉམ་པ་

ཉིད་ཀྱི་འགྲུལ་པས། །གཉིས་ (རྒྱ་མཚོ་མི་མཉམ་པ་པར་མ)

ལྷ་པོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།
 རྗེས་ལས་ཤོད་པའི་སྒོ་རྩ་ལ། །སྐྱ་ཡི་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་པོ་
 མཐོང་། །ཅི་འདི་གདུལ་བྱའི་སྣང་རྩ་ལ། །འཇིག་རྟེན་
 མཐུན་འཇུག་རྩལ་མ་ཡིས། །རྟག་དང་མི་རྟག་ཚུལ་དུ་སྣང་།
 རྟོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད།
 སྐྱ་སྐྱུགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། །སྐྱུགས་དང་དུས་ཀྱན་མཉམ་
 ཉིད་པས། །ཚུལ་དང་ཚུལ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད། །ཤེས་དང་
 ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་པར། །ཚུལ་གྱི་དབྱེར་སྐྱེས་ལས་མ་གཏོས་
 པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྩ་
 རྗེས་སྐྱ་ཞེས་བྱ། །དབྱེར་སྐྱེས་ཡེ་དབྱེར་མེད་དག་པའི་སྐྱ། །
 མཐར་ཐུག་གི་གང་བྲལ་བའོ། །དེས་ན (དུས་འཁོར་དང་རྒྱུད་མ་...
 སྐྱེས་དང་སྐྱེས་) གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དེ། །འདི་སྐྱེད་རིགས་པ་
 ཚུལ་ཐམས་ཅད། །མཉམ་ཉིད་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཉིས།
 དབྱེར་མེད་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པར་སྐྱེད་པས། །གཞན་དུ་རྩོགས་སངས་
 བྱས་ཀྱི་སྐྱ། །འདུས་བྱས་ཆ་དང་འཇུག་པར་མཐོང་། །འདི་
 ལ་ཉེས་པ་ཆད་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བྱ།

ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ། །ཡིད་དང་གསང་བ་བསམ་
 མི་བྱལ། །རྟོགས་ན་དེ་ལྷག་ཡོན་ཏན་ཐོབ། །དེས་ན་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་གྱང་། །སྣང་ཚུལ་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །མཛད་
 པ་རྟག་ཅིང་བྱལ་བ་དང་། །སྐྱབས་སུ་བཅུགས་ཀྱི་རྩལ་མ་སོང་།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་གྱང་། །གཉིས་ཚས་ཆ་ཡི་དུ་མ་
 དང་། །རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་འགྲུང་བའི་ཆ། །རྩ་བ་ཉིད་ལ་
 ཡོང་མེད་པས། །རྟག་པ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་དང་། །གཉིས་
 གུ་མེད་པར་ཡང་དག་གནས། །གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་
 མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་གཤམ་པ། །ལོག་པའི་ལམ་
 དུ་ཞུགས་པ་ལྟ། །སྐྱེ་བ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་བྱུང་
 རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཆོས་
 ཉིད་གཤམ་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་གཤམ་མི་བྱས།
 རྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་འགྲུང་བའི་ཆ། །མེད་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
 འདོད། །རྩལ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ། །མེད་པ་དེ་ནི་
 གྲུབ་བྱུང་ཉིད། །གཡོ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཚས་བཤམ། །དེ་ནི་
 ལྷན་གྱིས་བྱལ་བའོ། །རྩ་བ་སྣང་སྟངས་མེད་པ། །ཐ་སྙད་

ཀྱུན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འཏག་དང་མི་རྟག་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ།
 ལྷན་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྐབས་མེད་ཀྱང་། འགན་ས་ལུགས་འདི་ནི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། ཁྲུབ་ཅིང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡི། བཟ་སྟེད་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་ན། མི་རྟག་སྐབས་སུ་བཞག་མེད་ཅིང་།
 ལྷག་པ་ཉིད་དུ་ཆད་གྲུབ་ན། འདི་ཕྱིར་རྟག་སྐབས་ཞེས་སུ་
 བརྗོད། བདེ་གཤེགས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན། མཉམ་མེད་
 གཞལ་མེད་ཚུལ་གྱིས་སུ། རྩ་ཐོ་ཉིད་ལ་ལྷན་གྲུབ་འདོད།
 སྐྱེ་འདིས་མཐའ་ཡས་དོན་བྱེད་ན། འཏག་ལ་དོན་བྱེད་འགལ་
 པ་ཡི། འདབང་ཕྱུག་བཞེན་དུ་འདི་མི་འཇུག། འདབང་ཕྱུག་
 གཅིག་བདེན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ། འདི་འདྲ་སྐྱུབ་ལ་ཆད་མ་མེད།
 འདིར་ནི་ཆོས་ཀུན་རྩ་ཐོ་ཡིན། འཁྱོང་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་གྲུབ་
 ཅིང་། མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེགས་དུས་ཀྱི། འགཉིས་ཆོས་ཀུན་
 བུལ་བྱི་གང་བུལ། འདག་གཉིས་བུལ་པའི་དབྱིངས་དེ་ལ།
 འདག་དངོས་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡིས་བྲངས། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་
 བམས་ཅད་ནི། འཁྱུབ་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ། རིམ་དང་
 ཅིག་ཆར་བརྟག་མེད་དེ། རི་ལྟར་རྒྱ་བའི་རྩ་ཐོ་ལ། འཁྱེད་

དག་ཏུ་འཆར་ཅུང་བ། །རྩ་མོ་ཉིད་ལ་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱང་། །གལ་
 ཏེ་ཆུ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ནི། །ཅིག་ཆར་ཡོད་ན་ཅིག་ཆར་འཆར། །
 རོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཀྱན། །ཅིག་ཆར་ཡོད་པ་མི་སྲིད་
 པས། །རིམ་གྱིས་འཆར་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས། །དེ་བཞིན་འགྲོ་
 བའི་སྒྲུང་བ་ནི། །འགྱུར་བཅས་འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །
 ཅིག་ཆར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པས། །རིམ་གྱིས་འགྱུར་བར་ཡང་
 དག་ཤེས། །འགྱུར་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། །རིམ་དང་
 ཅིག་ཆར་གཉིས་བྲལ་བའི། །མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པའོ། །
 ཆོས་ཉིད་བཞིན་ཏུ་གསེགས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་གསེགས་ཞེས་
 གང་བརྗོད་པ། །འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། །ཆོས་ཉིད་
 བཞིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡི། །བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །
 རྒྱུར་པ་ནམས་ལ་མེད་ཤེས་བྱ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་སྒྲ་སྟེགས་ཅན། །
 ནམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བདེ་གསེགས་མི་རྟག་སྒྱུ་བ་
 པར་བྱེད། །སྒྲུང་ཚུལ་དབང་གིས་དེ་ཡང་བྱུང། །ཆོས་ཉིད་
 ཟབ་མའི་གནས་ལུགས་དང་། །རྗེས་སྐྱབ་ཤན་འབྱེད་ཤེས་རབ་
 གྱིས། །རྟག་སྟགས་ཁས་ལེན་ཤེས་པའི་མཚོག །མཁུན་པ་སྒྲིབ་

མེད་ཡོད་པ་དང་། །སྤྱི་འགག་མེད་སྐྱེས་སྤྱུང་མེད་མཐུས།
 སྤྱུང་ཅིང་ལོག་རྟོག་ཆད་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་སྤྱུང་གི་ཅིག་ཆར་
 དུ། །རྟོག་བཞིན་བྱེད་སྐྱེས་འདི་ལྟར་ཞེས། །འཕམ་མི་བྱུང་
 ཡིན་འགལ་མེད་ཅེས། །ཡང་དག་ཆད་མས་སྤྱུང་བྱས་སོ།
 དབྱིངས་གི་ངང་ལས་མི་འདེམ་ཡང་། །རང་སྤང་སྤྱིབ་པས་
 སྤྱིབ་ནམས་ལ། །སྤྱུག་བསུལ་ནམས་ནི་རང་སྤང་དབང་།
 དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིས་བྱས་མིན། །ཡེ་ཤེས་སྤྱི་དང་འགྲོ་བ་ཡི།
 སྤང་བ་བྱུང་དུ་ཆོགས་པ་ལས། །སྤྱི་ཡིས་སྤྱི་ཆོགས་མི་རྟོག་
 པའི། །གཡོ་བའི་རོལ་མོ་མཛད་པར་སྤང་། །ཡོན་ཏན་ཉིད་
 ནི་ཆད་མེད་ཀྱང་། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་ནི། །གཞིམ་
 མེད་གསུང་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་ཕྱིན་
 ལས་ཏེ། །གསང་བ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། །མི་ཟད་པ་དང་
 མཉམ་ཉིད་དོ། །གཞན་ནམས་མི་རྟོག་འདོད་པས་ཀྱང་། །ཀུན་
 མཁྱེན་འདོད་ཕྱིར་རྩི་ལྟ་དང་། །རྩི་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པར་
 ནི། །སྤྱུང་པར་དཀའ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ཀར། །དུ་མར་སྤང་
 ཡང་དུ་མའི་སྤྱོད། །མེད་དང་འགྱུར་པར་སྤང་ན་ཡང་།

འགྱུར་མེད་ཡུལ་ལ་སྒོ་བྱར་དུ། འཇུག་ཅིང་རྩ་བ་ལྟན་གྱུ་བ་
 བ། འགལ་མེད་ཉིད་དུ་གཤམ་པ་ཡིས། སྒོ་གྲོས་བྱེད་ལྟན་
 མཆོག་གྱུར་པའོ། ཆད་མ་རྟག་པ་མེན་སྐྱེས་པ་ཞིན། འདི་
 ཡང་སྒོ་བྱར་འགྱུར་བཅས་ཀྱི། འདི་མ་བད་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱིས་
 བློ། འདག་པ་གཉིས་ལྟན་ཉིད་གྱུ་བ་པས། རྟག་པ་རང་བྱུང་
 ཉིད་ལ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དེ་འདིར་ཡོད་པའོ། རྟག་རྟག་
 རྟག་ནི་མི་སྤྱིད་པས། རྟག་ལས་བྱུང་རྟག་ཡུལ་དང་དུས། ཉི་
 ཆེ་བ་སྟེ་རྟག་ཀྱང་མེན། རྟག་མེད་ཆས་ཉིད་རྟག་ཀྱང་པའོ།
 ཆས་ཉིད་བཞིན་དུ་གཤམ་གསུམ་པ་དང་། རྩ་བ་མཉམ་ཉིད་བཞིན་
 དུ་རྟག། སྒྲུབ་ཚུལ་རྟག་འབྱས་ཉི་ཆོར་སྒྲུབ་། སྒྲིན་མཐོང་
 མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་དང་། བཟ་སྟེ་སྒྲུབ་ལས་དེར་བཞག་
 པའོ། འདི་ཡི་བྱེད་སྒྲུབ་རང་སྒྲུབ་བའང་། འདི་བྱེད་རྟག་
 པར་མི་མཆུང་ས་དྲེ། ལྟན་གྱུ་བ་མཐུ་དང་སེམས་ཅན་སྒོ།
 ཆོར་པས་སྒྲུབ་པའི་གཡོ་ཆོལ་གྱིས། མ་བྱས་ཉིད་བྱིར་རང་བྱུང་
 པའོ། གཉིས་ཆས་མེད་ལ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི། རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་དོན་ལ་མེད། བཟ་སྟེ་གྱིས་ནི་གནས་ཚུལ་དུ། རྟག་པར་